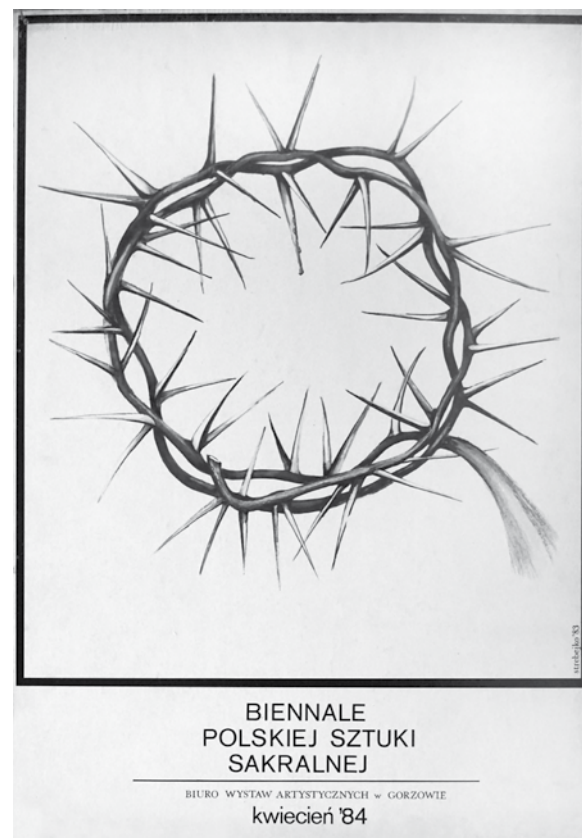

BIENNALE SZTUKI SAKRALNEJ

Pierwsza wystawa Sacrum w gorzowskim BWA odbyła się w kwietniu 1984 roku z inicjatywy dyrektora galerii Jerzego Gąsiorka, który przez 20 lat odpowiadał za jej organizację. Rok wcześniej zawieszono w kraju stan wojenny, a wielu artystów bojkotowało państwowe instytucje wystawiając w kościołach i prywatnych mieszkaniach, tworząc tzw. nieoficjalny obieg sztuki. Gorzowskie Biennale Sztuki Sakralnej było jedyną w PRL cykliczną imprezą prezentującą temat religii i religijności w sztuce polskiej. Wystawy Sacrum stały się w latach 80. i 90. artystyczną wizytówką lokalnego BWA. Największa ekspozycja miała miejsce podczas IX edycji w 2000 roku. Uczestniczyło w niej 113 autorów wystawiających ponad 250 prac. W 2005 roku Miejski Ośrodek Sztuki zaprzestał organizowania kolejnych edycji Biennale Sztuki Sakralnej.

W Biennale uczestniczyli najwybitniejsi polscy artyści, m.in.: Magdalena Abakanowicz, Edward Dwurnik, Władysław Hasiór, Józef Łukomski, Antoni Rzęsa, Jerzy Duda-Grac i Marian Czapla. Do zbiorów BWA po kolejnych edycjach Sacrum trafiły prace m.in. takich artystów jak: Magdalena Cwiertnia, Eugeniusz Repczyński, Teresa Chelicka, Jerzy Kremp, Natalia Piątek i Wojciech Sadley.

Wiesław Strebjko, plakat do wystawy I Biennale Sztuki Sakralnej, 1984

REDKACJA:

Marta Gendera, Gustaw Nawrocki, Zbigniew Sejwa

FOTOGRAFIE:

Archiwum Miejskiego Ośrodka Sztuki
(Marian Łazarski, Zbigniew Sejwa, Zbigniew Wójcik)

OPRACOWANIE GRAFICZNE:

Monika Szalczyńska

WYDAWCA:

Miejski Ośrodek
Sztuki

www.mosart.pl

MIEJSKI OŚRODEK SZTUKI

Iwona Bartnicka — kierownik działu kultury filmowej
Dominik Derda — spec. ds. upowszechniania kultury filmowej
Marta Gendera — dyrektor
Sylwia Grajda — spec. ds. organizacji przedsięwzięć
Bartosz Grudziński — spec. ds. informacji, aranżacji i realizacji przedsięwzięć
Agnieszka Kowalska-Kucharczyk — spec. ds. edukacji artystycznej
Teresa Kućko — opiekun ekspozycji
Honorata Lochert — główna księgowa
Jerzy Michalak — kinooperator
Kamil Mierzejewski — opiekun ekspozycji
Gustaw Nawrocki — kurator, kierownik działu wystaw i edukacji
Krystyna Obremska — kasjer
Andrzej Oleksyk — kierowca
Monika Poznańska — spec. ds. dokumentacji
Małgorzata Rogalewicz — kierownik działu administracyjno-technicznego
Teresa Rolirad — opiekun ekspozycji
Zbigniew Sejwa — kurator, kierownik działu programu i promocji
Małgorzata Słonecka — spec. ds. kadr, płac i księgowości
Janina Smolik — kasjer
Monika Szalczyńska — gł. spec. ds. projektowania i reklamy
Barbara Typrowicz — kinooperator
Wojciech Witkowski — spec. ds. aranżacji i realizacji przedsięwzięć

Od góry:
I Biennale Sztuki Sakralnej, kwiecień 1984
IV Biennale Sztuki Sakralnej, kwiecień 1990
XI Biennale Sztuki Sakralnej, kwiecień 2004

MOS/ST/808/...
WYBRANE PRACE
Z KOLEKCJI
BWA/MOS

20.05.-18.06.2017
MOS, UL. POMORSKA 73, GORZÓW

Miejski Ośrodek Sztuki otwiera swoje magazyny i prezentuje publiczności kolekcję sztuki, która na co dzień nie jest eksponowana. BWA od początku swojej działalności w 1980 roku kupowało prace wystawiających w nim artystów, podobnie jak wiele innych galerii w Polsce. Przez 37 lat istnienia w BWA/MOS zgromadzono w sumie 718 obiektów.

Najcenniejszą część zbiorów stanowi 31 asambliży Władysława Hasiora, druga co do wielkości w Polsce (po zakopiańskiej), kolekcja prac tego wybitnego artysty. W magazynach Miejskiego Ośrodka Sztuki znajdują się także prace innych znanych twórców polskich, m.in.: obrazy Jerzego Dudy-Gracza, reliefy Józefa Łukomskiego, rysunki Edwarda Dwurnika, Zbigniewa Jujki oraz medale Stanisława Płeskowskiego i Michała Gąsienicy-Szostaka. Po plenerach tkackich do gorzowskiej kolekcji trafiły również tkaniny artystyczne oraz obiekty zakupione przez Jerzego Gąsiorka od artystów wystawiających w Gorzowie podczas 11 edycji Biennale Sztuki Sakralnej (1982-2004).

W zbiorach MOS nie brakuje prac twórców związanych z Gorzowem, m.in.: Andrzeja Gordona, Bolesława Kowalskiego, Wiesława Strebekji, Juliusza

Piechockiego, Magdaleny Ćwiertni, Anny Szymanek, Jerzego Szalbierza, Waldemara Kučki i wielu innych. Na wystawie znajdują się też dokumenty, fotografie, kroniki oraz wydawnictwa przechowywane w naszych archiwach w latach 1980 - 2017.

PROGRAM TOWARZYSZĄCY WYSTAWIE

30.05., 18:00 – Ewa Tatar, *Kolekcjoner kości*, wykład o kolekcjonowaniu, mecenacie oraz zbiorach galerii BWA w Polsce
10.06. – nocne oprowadzania po wystawie (Nocny Szlak Kulturalny).

Od góry:
10 lat BWA, luty 1990
Jan Berdyszak, *Modele*, maj 1984
Symposium *Problemy sztuki współczesnej*, styczeń 1983
STREBEJKO, *25 lat pracy twórczej i artystycznej*, grudzień 1992
XIV Konfrontacje Fotograficzne, sympozjum *Fotografia rozszczępią*, maj 1984

KOLEKCJA PRAC WŁADYSŁAWA HASIORA

w Miejskim Ośrodku Sztuki powstała dzięki pasji wieloletniego dyrektora Biura Wystaw Artystycznych Jerzego Gąsiorka. Dorobek Hasiora to kilka tysięcy dzieł w kolekcjach muzealnych i prywatnych w Polsce i za granicą. Artysta miał nonszalanski stosunek do stworzonych przez siebie prac. Wiele z nich uległo zniszczeniu z powodu nietrwałości użytych materiałów, niektóre sam twórca wielokrotnie przerabiał, nadając im inną formę, a nawet tytuł. Największy zbiór dzieł Władysława Hasiora znajduje się w Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem, w miejscu, gdzie od 1985 roku mieszkał i tworzył. Druga co do wielkości kolekcja prac artysty znajduje się w Gorzowie Wielkopolskim i jest własnością Miejskiego Ośrodka Sztuki. Liczy 31 dzieł, w tym 4 sztandary. Najwcześniejsza praca to *Czarne Wodospady* z 1970 roku, a jako ostatnią zakupiono *Kapliczkę Błękitnej Nadziei* datowaną na rok 1992. Większość asambliży z gorzowskiej kolekcji powstała w latach osiemdziesiątych XX wieku. Jest to zestaw tematycznie różnorodny, reprezentujący większość obszarów znaczeniowych, po których Hasiór się poruszał. Znajdziemy tu kompozycje inspirowane prowincjonalną obrzędowością i religią: *Raj*, *Ostatni zachód słońca*, *Pęknięte niebo*, *Obraz pobożny*, prace dotyczące tematu wojny: *Napad na Arkadię*, *Dzieciom Zamojszczyzny*, ironiczne: *Dama kurortu*, *Prelegent*, *Don Juan*, *Negocjator czy gorzki i sarkastyczny Autoportret z chandraką*.

Od góry:
Wernisaż wystawy i spotkanie z Władysławem Hasiorem, czerwiec 1991
Władysław Hasiór, październik 1982

PRZEGLĄDY PLASTYKI GORZOWSKIEJ I SALONY JESIENNE

Przeeglądy Plastyki Gorzowskiej to wystawy organizowane w latach 1979-1995, które prezentowały gorzowskiej publiczności aktualne dokonania twórców zrzeszonych w Gorzowskim Oddziale ZPAP. Wernisaże Przeglądów odbywały się zawsze na początku roku, inaugurując sezon artystyczny w mieście. Wystawy te miały integrować środowisko lokalnych artystów zachowując formułę konkursową. Jury złożone z zaproszonych autorytetów przyznawało nagrody pieniężne i wyróżnienia honorowe. Powodowało to „mobilizację” u niektórych uczestników, „wzmoczoną aktywność twórczą” przed wernisażami Przeglądów i nerwowe oczekiwanie na werdykt jury. Ponieważ decyzje jurorów przeważnie rozmięły się z oczekiwaniami artystów i publiczności dochodziło w BWA do gorących dyskusji, kontynuowanych do późnych godzin nocnych w gorzowskich kawiarniach, a od 1987 roku w nieistniejącym już „Lamusie”.

W latach 70. i 80. w BWA organizowano również Salony Jesienne, wspólne wystawy artystów zrzeszonych w zielonogórskim i gorzowskim okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków. Od roku 1988 ideę wspólnych wystaw artystów lubuskich zarzucono i w gorzowskim BWA organizowano tylko przeglądy lokalnych twórców. Do organizacji Salonów Jesiennych BWA w Gorzowie i Zielonej Górze powrócono w 1996 roku. Po trzech latach zrezygnowano z formuły konkursu i dopuszczono do udziału także inne media. Na wystawach pojawiły się prace artystów fotografików, realizacje wideo, a członkostwo w ZPAP przestało być warunkiem uczestnictwa.

III Doroczny Przegląd Plastyki Gorzowskiej, styczeń 1981

Romana Szymańska-Płeskowska, *Tkanina artystyczna*, marzec 1982

VI Plenerowa Ogólnopolska Wystawa Tkaniny Artystycznej, Inauguracja VII Ogólnopolskiego Pleneru Tkackiego ART-STILON, wrzesień 1984

Salon Jesienny 96, listopad 1996

OGÓLNOPOLSKIE PLENERY TKACKIE "ART-STILON"

W 1980 roku BWA przejęło organizację plenerów „Art. Stilon” organizowanych w Gorzowie od końca lat 70. przez Muzeum Okręgowe w Gorzowie przy współpracy Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego, a od 1984 roku także Ministerstwa Kultury i Sztuki. Przez cały czas trwania imprezy komisarzem była Romana Szymańska-Płeskowska.

Plenery tkackie rozpoczynały się w Gorzowie jednodniowym seminarium i pobieraniem przędzy. Przez kilka godzin uczestnicy pleneru penetrowali stilonowskie magazyny odpadów z produkcji w celu poszukiwania potrzebnych surowców. Zasada była jedna – kto pierwszy, ten lepszy... Uroczysta inauguracja odbywała się następnego dnia i połączona była z wernisażem – prezentacją tkanin z poprzedniego roku. W Lubniewicach plener trwał jeszcze dwa tygodnie i kończył się pokazem instalacji lub happeningiem. Natomiast praca artystów nad samymi tkaninami trwała nadal po zakończeniu pleneru i kończyła się kolejną prezentacją w Gorzowie w Galerii BWA.

Wiele dzieł autorstwa uczestników plenerów trafiło do kolekcji BWA i Muzeum Okręgowego. Kolekcja tkaniny artystycznej była pokazywana na wielu wystawach w Polsce jak i za granicą, m.in. w Instytucie Polskim w Londynie, w Budapeszcie, Lipsku, Bratysławie, a także w Australii, gdzie jedna z prac Henryki Zaremby bez zgody artystki trafiła na plan serialu „Powrót do Edenu”. W Galerii BWA i Małej Galerii BWA-GTF co roku odbywały się prezentacje indywidualne artystów tkaczy. W naszych zbiorach znajdują się prace m.in.: Romany Szymańskiej-Płeskowskiej, Jolanty Owidzkiej, Krystyny Mieszkowskiej-Dalekiej, Małgorzaty Piekarskiej-Nelke, Natalii Piontek, Henryki Zaremby, Dobrosławy i Bogusława Kowalewskich i Wojciecha Sadleya. W plenerach uczestniczyli także artyści tkacze z Meksyku, Holandii, Danii, Niemiec, Izraela i Hiszpanii.

Plenery integrowały uczestników. Twórczy ferment, wymiana poglądów i podpatrywanie nowych technik były nieodłącznym elementem spotkań. Towarzystwo plenerowe cechowało również legendarne już poczucie humoru. W trakcie inauguracji jubileuszowego dziesiątego pleneru uczestniczki doszły do wniosku, że 10 lat tej imprezy zalicza ich do „dinozaurów”. Na ich strojach pojawiły się zatem wizerunki archaicznego zwierzęcia, czy to w formie haftu czy aplikacji. Jedna z pań skryła się za maską-dinozaurem...